

2015/11



Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

CDHO

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

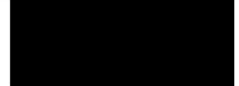
Hanzehogeschool
T.a.v. de heer drs. H.J. Pijlman, vz. CvB
Postbus 30030
9700 RM GRONINGEN

ONTVANGEN 15 JULI 2015

Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering
IPC 2250

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon



Datum **14 JULI 2015**
Betreft Aanvraag macrodoelmatigheidstoets hbo-masteropleiding Healthy Ageing Professional

Onze referentie
769602

Uw brief van
31 maart 2015

Uw referentie
O&O 155014

Bijlagen
1

Geachte heer Pijlman,

Met uw brief van 31 maart 2015, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO) ontvangen op 2 april 2015, hebt u mij uw voornemen voorgelegd om de hbo-masteropleiding 'Healthy Ageing Professional' als bekostigde opleiding in voltijd en in deeltijd in Groningen te verzorgen.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 21 april 2015, met kenmerk 2015/11 negatief geadviseerd over uw aanvraag. Het advies treft u bijgaand aan.

Besluit

Ik heb besloten om, in afwijking van het advies van de CDHO, in te stemmen met uw voornemen om de hbo-masteropleiding 'Healthy Ageing Professional' in voltijd en in deeltijd in Groningen te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) en in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014 (hierna: Beleidsregel).

Motivering

Ik volg de CDHO in haar conclusie dat is voldaan aan artikel 6, eerste lid onder a en aan artikel 13 van de Beleidsregel. Voor de motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Anders dan de CDHO ben ik tot het oordeel gekomen dat u voldoende hebt aangetoond dat is voldaan aan artikel 6, onder b en onder c, van de Beleidsregel. Met de opleiding wordt tegemoet gekomen aan een maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

De in het kader van de prestatieafspraken door uw hogeschool met andere hogescholen ingediende aanvraag voor gedeeltelijke subsidie voor de start van

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister/staatssecretaris van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

een Centre of Expertise 'Healthy Ageing' is gehonoreerd. Daartoe is overgegaan op basis van een positief voorstel van de Reviewcommissie Hoger Onderwijs en Onderzoek. Deze commissie constateerde dat met dit Centre of Expertise een integrale zwaartepuntvorming rond onderzoek en onderwijs plaatsvindt, gebaseerd op de (economische) zwaartepunten in de regio; het Centre richt zich op de maatschappelijke en economische uitdagingen in de zorgsector, om vragen te beantwoorden zoals 'hoe worden toekomstige zorgprocessen verbeterd' en 'wat zijn de kenmerken van de nieuwe zorgpraktijk en de nieuwe zorgprofessional'. Het Centre beoogt een bijdrage te leveren aan de topsector Life Sciences & Health in de zorgsector. De hbo-masteropleiding 'Healthy Ageing Professional' wordt ingebed in het Centre of Expertise 'Healthy Ageing', waarin onderwijs, onderzoek en ondernemerschap op het gebied van Healthy Ageing worden verbonden. Het curriculum bestaat enerzijds uit een innovatie- en praktijkgericht programma en anderzijds uit een stevig programma op het gebied van praktijkgericht onderzoek. Gelet op het voorgaande meen ik dat er een maatschappelijke behoefte aan de opleiding bestaat.

De arbeidsmarkt vraagt ook om afgestudeerden van de opleiding. In de aanvraag is vermeld dat de opleiding opleidt vanuit een nieuw concept van gezondheid, namelijk persoonsgericht, waarbij het bevorderen van gezondheid van doelgroepen en populaties (in plaats van ziekten en aandoeningen) en functionele gezondheid uitgangspunt zijn. De zorgprofessional is daarin een specialist met een generalistische blik waarbij gezondheid en participatie centraal staan. Gelet op de uitkomsten van de arbeidsmarktonderzoeken die in het advies van de CDHO zijn genoemd acht ik de arbeidsmarktbehoefte genoegzaam aangetoond. In de reactie van het ministerie van VWS op deze aanvraag vind ik ondersteuning voor mijn standpunt. Het ministerie van VWS vindt dat er in de aanvraag goed is ingegaan op de punten die zij eerder onduidelijk vond en dat er een goed werkveldonderzoek is uitgevoerd. Het enige punt wat volgens het ministerie van VWS nog wat onduidelijk blijft, is of de afgestudeerde professional in een nieuwe of in een bestaande functie terecht komt. Ik meen dat met de vermelding in de aanvraag dat de opleiding niet opleidt tot een nieuw beroep, maar tot een andere wijze van uitoefening in het eigen beroep de toekomstige positie van de afgestudeerde van de opleiding op de arbeidsmarkt voldoende duidelijk is gemaakt. Aan de voorwaarde van artikel 6, onder b, van de Beleidsregel is daarom voldaan.

Hetzelfde geldt voor de voorwaarde van artikel 6, onder c, van de Beleidsregel. De opleiding past bij een zwaartepunt in het onderwijs- en onderzoekaanbod van uw hogeschool. Dit betekent dat aan deze voorwaarde wordt voldaan, tenzij al ruimschoots voldoende opleidingen worden aangeboden om in de behoefte te voorzien. De opleiding bevindt zich op het snijvlak van sport, welzijn en zorg. De CDHO heeft blijkens haar advies geconstateerd dat vestiging van de opleiding geen nadelige gevolgen heeft voor de spreiding van het onderwijsaanbod op dit snijvlak in Nederland. Gelet hierop meen ik dat er binnen het huidige opleidingsaanbod in Nederland ruimte is voor de hbo-masteropleiding 'Healthy Ageing Professional'.

Op grond van voorgaande overwegingen honoreer ik uw aanvraag.

Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, zevende lid, van de WHW vervalt dit besluit, indien de opleiding niet binnen tien maanden nadat de instemming is verleend, is geregistreerd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs (Croho).

Onze referentie
769602

In verband met de geldigheidsduur van dit besluit wijs ik u erop dat het van belang is om zo spoedig mogelijk een toets nieuwe opleiding bij de NVAO in te dienen.

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de CDHO, de NVAO, de Vereniging Hogescholen, de IvHO en aan de Dienst Uitvoering Onderwijs (Groningen).

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,



de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,
drs. R. Minnée

CDHO

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de directeur Hoger Onderwijs & Studiefinanciering
drs. R. Minnée
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Geachte heer Minnée,

datum 21 april 2015
Hierbij ontvangt u het advies van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs inzake de aanvraag nieuwe opleiding van de Hanzehogeschool ten behoeve van de hbo master Healthy Ageing Professional te Groningen.

onderwerp
advies nieuwe opleiding
hbo master
Healthy Ageing Professional
Hanzehogeschool
Groningen
Ik verzoek u mij een afschrift van uw besluit toe te zenden.

ons kenmerk 2015/11
Ik ga ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,
met vriendelijke groet,

bijlagen
advies CDHO

drs. N.M. Verbraak
voorzitter CDHO

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. dr. M. Bussemaker
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Advies Geachte mevrouw Bussemaker,

Op 2 april 2015 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van de Hanzehogeschool om de hbo master Healthy Ageing Professional als bekostigde opleiding te verzorgen te Groningen. De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

datum
21 april 2015

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

onderwerp Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om negatief te besluiten op het verzoek van de Hanzehogeschool om de opleiding hbo master Healthy Ageing Professional als bekostigde opleiding te Groningen te verzorgen.

nieuwe opleiding
Hanzehogeschool
hbo master
voltijd en deeltijd
Healthy Ageing Professional
Groningen

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014, verder te noemen de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

ons kenmerk
2015/11

bijlagen
beoordelingskader

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil een nieuwe hbo masteropleiding Healthy Ageing Professional realiseren. De masteropleiding heeft een omvang van 60 ECTS (1 jaar in voltijd, 2 jaar in deeltijd) en wordt ondergebracht in het Croho onderdeel Gezondheidszorg. De voltijdvariant is bedoeld voor recent afgestudeerden van bacheloropleidingen op het gebied van sport, welzijn of gezondheidszorg. De deeltijdvariant is gericht op werkenden in de sectoren sport, welzijn en gezondheidszorg. Studenten worden opgeleid tot een T-shaped professional. Aanvrager verwacht dat de specialistische kennis in de bacheloropleiding is verworven en wil in deze masteropleiding studenten vooral in de breedte scholen. De opleiding wil professionals afleveren die een actieve rol kunnen spelen in de transitie van het zorgsysteem van zorg en ziekte naar gedrag en gezondheid. Preventie, gezondheidsbevordering en maatschappelijke participatie zijn daarbij belangrijke trefwoorden.

Aanvrager doet een beroep op criteria a, b en c in art. 6 en art. 13 van de Beleidsregel.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan criterium a in art. 6 en het criterium art. 13 van de Beleidsregel. De aanvraag voldoet niet aan de criteria b en c in art. 6 van de Beleidsregel.

Aanvrager heeft een uitgebreide vergelijking gemaakt met verwante hbo en wo masteropleidingen en komt tot een shortlist van 9 opleidingen die raakvlakken hebben met de voorgenomen master Healthy Ageing Professional. Van deze 9 opleidingen zijn er 3 op hbo niveau (Master of Sports van Fontys, Master Innovation in Complex Care van Hogeschool Zuyd en Master Zorg, Welzijn en Technologie van NHL) en 6 op universitair niveau (Master Sports and Physical Activity Interventions en Master Health Education and Promotion van Maastricht University, Master Human Movement Sciences van de VU, Master Vitality and Ageing van de Universiteit Leiden, Master Psychologie van UTwente en de RUG). De twee psychologieopleidingen vertonen naar mening van de commissie slechts zijdelings overeenkomsten met de master Healthy Ageing Professional. Deze opleidingen heeft de commissie dan ook bij deze vergelijking buiten beschouwing gelaten. De commissie is van mening dat nog een opleiding moet worden toegevoegd aan de shortlist: de hbo masteropleiding Health Care & Social Work van Saxion.

De wo master Health Education and Promotion van de Universiteit Maastricht is een mix van psychologie, communicatie, beleid, sociologie en medische biologie gericht op het bevorderen van gezondheidsonderwijs, preventie en het stimuleren van mensen om meer te bewegen. Het accent ligt minder op motorische ontwikkeling en sport, maar de overlap op de andere terreinen met de voorgenomen master Healthy Ageing Professional is groot.

De Maastrichtse opleiding Sports and Physical Activity Interventions (wordt omgezet naar Human Movement Sciences) is een wetenschappelijke master gericht op sport en bewegen. Gezond ouder worden en het belang van beweging in relatie tot diabetes, hart- en vaatziekten e.d. zijn belangrijke thema's in deze opleiding. De opleiding verschilt van de master Healthy Ageing voor wat betreft de wetenschappelijke focus; inhoudelijk komen de beide opleidingen sterk overeen.

Hetzelfde geldt voor de wo masteropleiding Human Movement Sciences: Sport, Exercise and Health van de VU. Deze opleiding heeft o.a. betrekking op fysiek (dis)functioneren, invloed van psychologische factoren bij sportprestaties en motorische ontwikkeling. De opleiding verschilt van de master Healthy Ageing Professional voor wat betreft de wetenschappelijke focus. Dit geldt ook voor de master Human Movement Sciences van de RUG, waarmee aanvrager zelf niet heeft vergeleken.

De Universiteit Leiden biedt een postinitiële wo masteropleiding Vitality and Ageing aan, waarvoor recentelijk bekostiging is aangevraagd. Deze opleiding is toegankelijk voor artsen die hun basisopleiding hebben afgerond en heeft dus een beperktere doelgroep dan de bovengenoemde masters die voor een breder publiek toegankelijk zijn. Inhoudelijk ontbreekt het aspect sport, verder is de opleiding sterk verwant aan de voorgenomen master Healthy Ageing Professional.

De twee verwante (postinitiële) hbo masteropleidingen zijn de Master of Sports van Fontys en de Master Innovation in Complex Care van Zuyd. In vergelijking met de voorgenomen opleiding Healthy Ageing ontbreekt in de Master of Sports de component zorg en welzijn en in de Master Innovation in Complex Care de component sport en beweging. Verder vertonen beide opleidingen grote overlap met de voorgenomen master Healthy Ageing Professional.

pagina 3 van 8 De masteropleiding Zorg, Welzijn en Technologie van de NHL is recentelijk tot de bekostiging toegelaten. Deze masteropleiding is net als Healthy Ageing Professional inhoudelijk een combinatie van zorg, welzijn en verandermanagement. Een duidelijk verschil is dat in de masteropleiding van de NHL de toepassing van technologie in de zorg- en welzijnspraktijk, van domotica tot zorg op afstand, een zeer grote rol speelt. De NHL biedt de master Zorg, Welzijn en Technologie alleen in deeltijd aan.

De bekostigde master Health Care and Social Work die door Saxion wordt aangeboden ziet aanvrager zelf niet als sterk verwant aan de master Healthy Ageing. De commissie oordeelt daar anders over. De opleiding van Saxion is toegankelijk voor werkenden in welzijn en zorg met een relevante afgeronde bacheloropleiding. Zij leiden zorgprofessionals verder op zodat zij leren vanuit een breder perspectief beleids- en onderzoeksconcepten te ontwikkelen. De opleiding is verbonden aan een aantal lectoraten: Community Care & Youth, Technology, Health & Care en Ouderenzorg en Palliatieve Zorg. In deze opleiding is het aspect sport minder sterk vertegenwoordigd en de master wordt alleen in deeltijd aangeboden. Verder zijn er veel overeenkomsten tussen beide opleidingen.

De commissie constateert dat een groot deel van de inhoud van de voorgenomen masteropleiding al wordt aangeboden binnen bestaande opleidingen. De combinatie van de verschillende elementen sport, welzijn, zorg en verandermanagement is echter wel nieuw. Bovendien kiest aanvrager voor zowel een voltijd- als een deeltijdvariant, waar de meeste aanbieders zich beperken tot het deeltijdonderwijs. De commissie concludeert dat de aanvraag voldoet aan criterium a in art. 6 van de Beleidsregel.

De commissie merkt op dat de opleiding onder een Engelse naam wordt geregistreerd in het Croho, maar dat het onderwijs in het Nederlands wordt aangeboden. De commissie acht het aanbevelenswaardig om de opleiding dan ook te voorzien van een Nederlandse naam.

Beoordeling criterium b Beleidsregel

Aanvrager stelt dat de opleiding tegemoet komt aan een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte. Ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte verwijst aanvrager naar een drietal arbeidsmarktonderzoeken.

Het eerste arbeidsmarktonderzoek 'Behoeftte aan een masteropleiding Healthy Lifestyle' dat aanvrager heeft aangeleverd is uitgevoerd door Kenniscentrum Beroepsonderwijs Arbeidsmarkt in mei 2013. In dit rapport is de behoefte aan deze opleiding in kaart gebracht vanuit instromersperspectief en vanuit werkgeversperspectief. 75 potentiële werkgevers, verspreid over heel Nederland, hebben aan het onderzoek meegewerkt. Van deze 75 organisaties herkent 70% het profiel van de master Healthy Ageing Professional in functies binnen de eigen organisatie. 25% van deze werkgevers verwacht dat dit profiel over 5 a 10 jaar wel zal voorkomen in de eigen organisatie. De werkgevers geven niet aan hoeveel werknemers van dit type binnen de eigen organisatie werken of voor hoeveel werknemers in de toekomst binnen de organisatie plaats zou zijn.

Het tweede arbeidsmarktonderzoek is in opdracht van aanvrager uitgevoerd door LSJ medisch projectbureau. Het rapport 'masteropleiding Healthy Ageing

pagina 4 van 8 professional, sport, healthcare and wellbeing' is opgeleverd in december 2013. Dit rapport biedt volgens LSJ een kwantitatieve en kwalitatieve beoordeling van de arbeidsmarktbehoefte en maatschappelijke behoefte. LSJ heeft een overzicht geleverd van potentiële werkgevers in de regio (Groningen, Friesland en Drenthe) en een inschatting gemaakt van het aantal Healthy Ageing Professionals dat bij deze organisaties nodig zou kunnen zijn (p. 15). De totale behoefte voor de komende jaren komt uit op 30 a 40 fte in de sector zorg en welzijn, aangevuld met 15 tot 20 fte in overige sectoren (adviesbureaus e.d.). LJS heeft deze prognose geëxtrapoleerd naar een landelijke arbeidsmarktbehoefte van 250 tot 350 fte (p. 16). Het onderzoeksbureau heeft geen aandacht besteed aan de uitstroom van bestaande verwante opleidingen en de vraag in hoeverre deze al in deze arbeidsmarktbehoefte kunnen voorzien.

ROA, de Arbeidsmarkt naar opleiding en beroep tot 2018, verwacht een groeiende arbeidsmarkt in de zorg voor de komende jaren (ROA, p. 10). Deze groei is wel te danken aan de uitbreidingsvraag naar een aantal specifieke beroepsgroepen: *'In de periode 2013-2018 zal het aantal medici en paramedici naar verwachting toenemen met 0,4% per jaar. Dit komt met name doordat de werkgelegenheid met gemiddeld jaarlijks 3,0% toeneemt voor medisch analisten en met 1,9% voor verplegenden en doktersassistenten. Voor de overige medische en paramedische beroepen zijn de vooruitzichten slechter en zullen er in de komende zes jaren naar verwachting banen verdwijnen. Al met al lijkt de zorgsector als motor voor de groei van de werkgelegenheid in Nederland, mede als gevolg van de vele bezuinigingen, te haperen'* (ROA, p. 22). Het beeld van de vervangingsvraag in de medische en zorgberoepen is eveneens diffuus: *'In de medische en paramedische beroepen is de vervangingsvraag jaarlijks gemiddeld 2,0%. Er blijkt veel heterogeniteit te zijn in de vervangingsvraag voor de onderliggende beroepsgroepen. Zo is de verwachte vervangingsvraag voor verpleeghulp en leerling-verpleegkundigen het hoogste binnen deze beroepsklasse (5,2%). Daar staat tegenover dat de vervangingsvraag naar afdelingshoofden zorginstellingen en verplegenden en doktersassistenten, therapeuten en verpleegkundigen, artsen, en medisch analisten onder de 2% ligt'* (ROA, p. 32). De Indicator Toekomstig Arbeidsmarktperspectief voor afgestudeerden in de sector hbo paramedisch levert het trefwoord 'matig' op en volgens de Indicator Knelpunten in de Personeelsvoorziening, die vanuit werkgeversperspectief de arbeidsmarkt beoordeelt, zijn er vrijwel geen knelpunten (ROA, p. 67).

De maatschappelijke behoefte onderbouwt aanvrager door onder andere te verwijzen naar een aantal rapporten van de Raad voor de Volksgezondheid, de topsector Life Sciences & Health en de voorlopige bevindingen van de Adviescommissie innovatie zorgberoepen en opleidingen (commissie Kaljouw).

In de discussienota 'Zorg voor je gezondheid!' van de Raad voor de Volksgezondheid & Zorg uit 2010 worden de contouren geschetst van een nieuw zorglandschap in 2020. De grote maatschappelijke veranderingen die nu plaatsvinden vragen om een andere manier van werken in de zorg- en welzijnssector. In deze discussienota wordt ingegaan op deze maatschappelijke veranderingen en op manieren om daar op in te spelen (bijvoorbeeld: bij de huisarts meer nadruk op preventie van klachten, bonus op gezond gedrag bij zorgverzekeraars, consultatiebureaus voor ouderen, inzet van technologische vernieuwingen). Er wordt niet concreet ingegaan op veranderende functies of

pagina 5 van 8 andere eisen die aan het onderwijs op zorg- en welzijnsgebied gesteld zullen worden.

In 2011 publiceerde de Raad voor de Volksgezondheid & Zorg het advies 'Bekwaam is bevoegd. Innovatieve opleidingen en nieuwe beroepen in de zorg'. Dit advies gaat wel concreet in op de verschuivende inhoud van beroepen in de zorg- en welzijnssector. De Raad beveelt aan dat elke opleiding in deze sector bestaat uit een vast basisdeel en een variabel deel dat met de tijd kan veranderen. de eindtermen van (vervolg)opleidingen moeten op elkaar afgestemd worden. Er moet meer aandacht komen voor bij- en nascholing en leidinggevend in de sector moeten moderne managementvaardigheden aanleren (voor zover ze die nog niet beheersen). De Raad stelt dat de belangrijkste slag moet worden gemaakt op het terrein van planning, coördinatie en management van zorgprocessen (Bekwaam is bevoegd, p. 20). Een vaste zorgcoördinator is essentieel bij de organisatie van de nieuwe zorg. Hier zou de Healthy Ageing Professional een bijdrage aan kunnen leveren, maar ook iemand met een hbo masteropleiding Social Work of Health Care and Social Work kan een dergelijke spilfunctie vervullen.

Aanvrager stelt dat de opleiding aansluit op de doelstellingen binnen de economische topsector Life Sciences & Health. Uit de eerste voorlopige versie van de Kennis- en Innovatieagenda 2016-2019 van Health Holland, de uitvoeringsorganisatie van de topsector, blijkt dat de verschuiving van zorg en ziekte naar gezondheid en gedrag een belangrijk aspect is van het beleid voor de komende jaren (p. 13). De masteropleiding Healthy Ageing Professional speelt in op deze ontwikkeling en sluit daardoor aan op de economische topsector Life Sciences & Health.

Aanvrager refereert aan het onderzoek dat door de Commissie Innovatie Zorgberoepen (Commissie Kaljouw) wordt verricht. De eerste bevindingen zijn op 10 april 2015 aan de Ministers van VWS en OCW gepresenteerd. Deze bevindingen schetsen de contouren van het zorglandschap in 2030. In dit vroege stadium worden nog geen concrete aanwijzingen gegeven hoe het hoger onderwijsaanbod op dit nieuwe zorglandschap afgestemd zou moeten worden.

In het adviesrapport 'Voortrekkers in verandering' van de Verkenningcommissie hbo gezondheidszorg van de Vereniging Hogescholen wordt een beeld geschetst van de veranderingen in de zorg en het gezondheidszorgonderwijs op hbo niveau (maart 2013). De adviescommissie concludeert dat er in de nabije toekomst geen tekort aan hbo-zorgprofessionals zal ontstaan. *'Voor de langere termijn mogelijk wel bij ongewijzigd beleid. Maar dit is met teveel onzekerheden omgeven om nu te concluderen dat meer studenten in het hgzo opgeleid moeten worden. De belangstelling voor de opleidingen is al jaren stabiel met een licht stijgende trend'* (p. 25). De commissie concludeert ook dat de huidige opleidingen voldoende kunnen inspelen op de veranderende vraag uit het veld: *'We zien op grond van de ontwikkelingen in het werk- en beroepenveld geen aanleiding voor het hgzo om nieuwe opleidingen te starten. We bevelen aan kritisch en alert te zijn ten aanzien van opleidingen die recent van start zijn gegaan en opleiden voor nieuwe functies'* (p. 26).

Aanvrager verwijst verder naar het Landelijk Sectorplan Sportonderzoek en – onderwijs 2011-2016, opgesteld in 2010. Dit plan gaat voornamelijk over



**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 6 van 8 bevordering van en onderzoek naar topsport en daarnaast wordt aandacht besteed aan de bredere maatschappelijke kant van de sportbeoefening. Het plan streeft naar meer kennis in 2016 over 'sport- en bewegingsstimulering, het maatschappelijk en economisch nut, in termen van onder meer vitaliteit, cognitieve leerprestaties en (arbeids-)productiviteit, blessurepreventie, ziektelastvermindering en in de overlappende thema's. De gegenereerde kennis is geïntegreerd in bestaande bachelor- en masteropleidingen en nieuw of door te ontwikkelen opleidingen tot bijvoorbeeld beweeg- en leefstijladviseur/coach.' De masteropleiding Healthy Ageing professional zou hier op aan kunnen sluiten, maar deze kennis kan evenzeer geïntegreerd worden in de bestaande bachelor- en masteropleidingen op het vlak van sport, welzijn en zorg.

De commissie constateert op grond van het bovenstaande dat aanvrager het bestaan van een arbeidsmarktbehoefte niet heeft aangetoond. Aanvrager heeft wel het bestaan van een zekere maatschappelijke behoefte aannemelijk gemaakt, maar dit is onvoldoende om te concluderen dat de aanvraag voldoet aan criterium b in art. 6 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium c Beleidsregel

Aanvrager heeft Healthy Ageing en Energie gekozen als zwaartepunten in de prestatieafspraken met de Minister. De voorgenomen masteropleiding Healthy Ageing sluit voor wat betreft de naam en inhoud aan op dit laatste zwaartepunt. Het feit dat de opleiding aansluit op een zwaartepunt heeft als gevolg dat wordt aangenomen dat de aanvraag voldoet aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister ruimschoots voldoende aanbod bestaat dat in de vraag kan voorzien.

Vanaf 2 april 2015 is op de site van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van de Hanzehogeschool om de hbo masteropleiding Healthy Ageing Professional in Groningen aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. De Hogeschool Leiden ondersteunt het voornemen.

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van het verwante onderwijsaanbod en van de instroom in alle bekostigde hbo masteropleidingen. Gegevens over de instroom in de verwante universitaire opleidingen zijn niet door aanvrager aangeleverd. De instroom in het onbekostigde aanbod is niet bekend. De instroom in de verwante bekostigde opleidingen is de afgelopen jaren gestegen.

		2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14
Saxion	M Health Care and Social Work	35	24	38	26	30
RUG	M Human Movement Sciences	0	0	0	32	46
VU	M Human Movement Sciences M Sports and Physical Activity	119	130	87	149	124
Maastricht	Interventions M Health Education and	0	0	0	17	19
Maastricht	Promotion	0	0	0	34	36
instroom	totaal	154	154	125	258	255

Bron: Criho

pagina 7 van 8 Aanvrager heeft een interessepeiling onder potentiële studenten laten uitvoeren door onderzoeksbureau Lexnova. Op basis van de resultaten van deze interessepeiling, de instroomcijfers van verwante hbo masteropleidingen en de instroom bij andere masteropleidingen van aanvrager zelf, verwacht aanvrager dat circa 25 studenten in de voltijdopleiding en 25 studenten in de deeltijdopleiding zullen instromen. De commissie acht deze prognose realistisch.

Onder criterium b heeft de commissie geconstateerd dat aanvrager het bestaan van een arbeidsmarktbehoefte niet heeft aangetoond.

Vestiging van deze hbo masteropleiding Healthy Ageing in Groningen heeft geen nadelige gevolgen voor de spreiding van het onderwijsaanbod op het snijvlak van sport, welzijn en zorg in Nederland.

De inbedding in de regionale kennisinfrastructuur is verzekerd doordat de opleiding verbonden is met het Center of Expertise Healthy Ageing en twee bijbehorende lectoraten. Aanvrager heeft verder adhesiebetuigingen overgelegd van diverse werkveldpartijen en een lijst met namen van de leden van de Board of Reference. Doorlopende leerlijnen zijn onder andere gegarandeerd doordat de masteropleiding aansluit op een driejarig bachelortraject voor vwo-leerlingen.

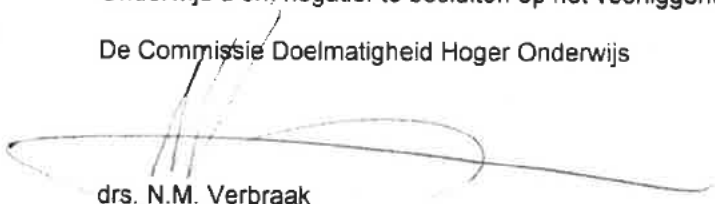
De commissie concludeert dat er geen ruimte in het landelijk onderwijsaanbod bestaat voor deze master Healthy Ageing omdat het bestaan van een arbeidsmarktbehoefte niet is aangetoond. De aanvraag voldoet niet aan criterium c in art. 6 van de Beleidsregel.

Beoordeling art. 13

De door de rijksoverheid vastgestelde prioritair gebieden zijn de economische topsectoren, zorg en onderwijs. De voorgenomen hbo masteropleiding Healthy Ageing is een zorggerelateerde opleiding en sluit aan op de economische topsector Life Sciences & Health. Masteropleidingen die aansluiten op een 3-jarig bachelortraject voor vwo-leerlingen zijn gelijkgesteld aan een prioritair gebied. De master Healthy Ageing sluit aan op zo'n driejarig bachelortraject voor vwo-leerlingen. De aanvraag voldoet aan de eis in art. 13 van de Beleidsregel.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om negatief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs



drs. N.M. Verbraak
voorzitter

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding

Aan de hand van de in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 6 van deze Beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a, b en c.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat uitbreiding van het landelijk aanbod met de nieuwe opleiding noodzakelijk is en dat de vernieuwing niet kan worden gerealiseerd binnen het landelijk bestaande opleidingsaanbod.

Volgens criterium b heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium c dient het instellingsbestuur aan te tonen dat er in het landelijk onderwijsaanbod ruimte is voor de opleiding. Indien de voorgenomen opleiding aansluit op zwaartepunten die de instelling heeft vastgelegd in de prestatieafspraken¹, wordt aangenomen dat is voldaan aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de behoefte kunnen voorzien.

¹ In de beschikkingen tot toekenning van de prestatiebekostiging heeft de Minister geen uitspraken gedaan over de doelmatigheid van eventueel in het voorstel aangekondigde nieuwe opleidingen of vestigingsplaatsen.